

Ondersteuning in de kinderopvang (K1416)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Ondersteunt in de kinderopvang	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert uitvoerende, laagcomplexere, ondersteunende werkzaamheden uit binnen het kader van de gemaakte afspraken. De beginnend beroepsbeoefenaar past routines en standaardprocedures toe. De complexiteit van de werkzaamheden wordt verhoogd door de hectiek die het werken met kinderen met zich meebrengt en de interactie met verschillende kinderen die onvoorspelbaar gedrag kunnen vertonen. Tijdens het eigen handelen houdt de beginnend beroepsbeoefenaar zoveel mogelijk rekening met specifieke persoonlijke behoeften en de eigenheid van het kind en is die zich voortdurend bewust van de invloed van het eigen gedrag op het kind. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt hierbij gebruik van basiskennis en basisvaardigheden op het gebied van het werken met kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar in een kinderopvangorganisatie.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt onder verantwoordelijkheid van een leidinggevende en onder begeleiding en toezicht van een pedagogisch medewerker. Te allen tijde kan de beginnend beroepsbeoefenaar een beroep doen op de pedagogisch medewerker en/of de leidinggevende binnen de kinderopvangorganisatie.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ondersteunt bij de verzorging van kinderen	De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt pedagogisch medewerkers bij de verzorging en hygiëne van kinderen, geeft uitleg en aanwijzingen, bijvoorbeeld bij het klaarmaken van een boterham, handen wassen en aankleden; overlegt vooraf over de ondersteuning en herkent en reageert op verbale en non-verbale uitingen.	De beginnend beroepsbeoefenaar communiceert actief en verzorgt het kind respectvol en pedagogisch verantwoord, gaat discreet om met lichaamscontact tijdens verzorging, stemt werkzaamheden tijdig af met de pedagogisch medewerker en roept hulp in bij situaties die daarom vragen.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de pedagogisch medewerker ondersteund bij de verzorging van de kinderen.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Ondersteunt bij de begeleiding van ontwikkelingsgerichte activiteiten	De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt de pedagogisch medewerker bij ontwikkelingsgerichte activiteiten zoals spel, voorlezen, zang en knutselen en overlegt vooraf over de ondersteuning. Ze stelt de kinderen op hun gemak, toont voorbeeldgedrag, observeert interacties en biedt ruimte voor ontwikkeling.	De beginnend beroepsbeoefenaar toont betrokkenheid bij het kind door te reageren op ontwikkelingsbehoeften, drukt een gezond, veilig en positief voorbeeld uit in aanwezigheid van kinderen, stemt werkzaamheden tijdig en regelmatig af met de pedagogisch medewerker en roept tijdig hulp in bij passende situaties.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de pedagogisch medewerker ondersteund bij de begeleiding van ontwikkelingsgerichte activiteiten.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Reflecteert op het uitgevoerde (pedagogisch) werk in de kinderopvang	De beginnend beroepsbeoefenaar voert gesprekken over eigen handelen en ontwikkeling, vraagt om feedback, vormt op basis daarvan een mening over het werk en eigen capaciteiten, en bepaalt, afgestemd op reflectie, de vervolgstappen voor verdere professionalisering of loopbaan.	De beginnend beroepsbeoefenaar staat open voor feedback, toont zelfinzicht door kritisch naar zichzelf te kijken op basis van eigen ervaringen en ontvangen feedback, en formuleert realistische ambities en vervolgstappen voor verdere professionalisering.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een beeld over het (pedagogisch) werk met kinderen en heeft een mening gevormd over de eigen capaciteiten en ambities ten aanzien van dit werk. Te nemen vervolgstappen ten aanzien van verdere professionalisering (loopbaan) zijn bepaald.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examiner beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examiner bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl